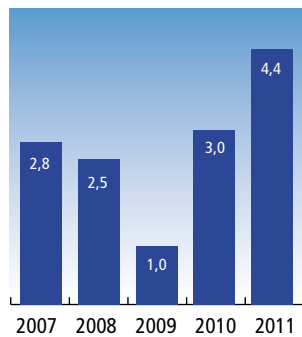
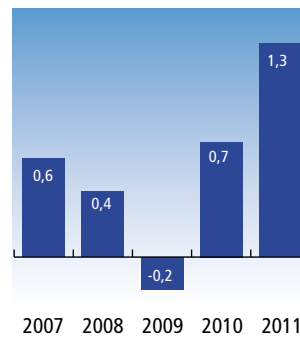

Negenmaandscijfers (€ mrd) en wpa (€) ASML

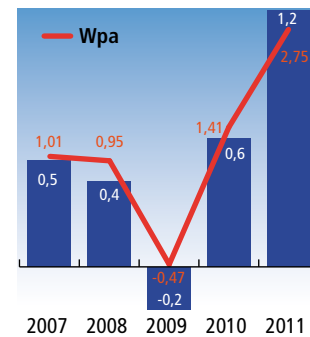
Omzet

Bedrijfsresultaat

Nettoresultaat

liggende stroom die we wél zien? Dat is de connectivity en die communicatiestroom. En ASML speelt daarin een cruciale rol. Natuurlijk kunnen we last hebben van economische cycli. Maar ASML is volgens die grote beleggers de onderliggende drijvende kracht achter de industrie.”

Toch is de waardering laag.

“Zo’n 90 tot 95 procent van onze aandeelhouders zijn institutionele beleggers. Veel grote beleggers kijken nooit terug. Particuliere beleggers kijken vaak naar de gerapporteerde cijfers, niet zozeer naar de verwachtingen voor de komende twaalf maanden, en die verwachtingen bepalen de koers. De koers-winstverhouding over 2012 is 15, op basis van een winstverwachting van 1,70 à 1,80 euro per aandeel; dat is veel hoger dan de koers-winstverhouding van 7 à 8 voor 2011. Dat is niet zo laag, ook gezien de onzekerheid.”

ASML was een minuscuul onderdeel van Philips, maar is nu veel winstgevender.

“Door omstandigheden zijn we in die markt terechtgekomen, waarvan vijftien, dertig jaar geleden werd gezegd dat die de komende dertig, veertig jaar sterk gaat groeien. Philips wilde niet meer in de machinebouw voor chips zitten, right or wrong. Elke achttien tot vierentwintig maanden verdubbelt de capaciteit van de chip: of hij kan twee keer zo snel rekenen of er kan twee keer zo veel geheugen op, tegen gelijkblijvende kosten. Dat is de economische motor achter deze industrie.”

Hoelang gaat dat door?

“Toen ik hier veertien jaar geleden kwam was het verhaal: we hebben vijftien jaar zicht op wat we kunnen doen. En dat is nu nog steeds

zo. We zitten in een markt die zeker de komende vijftien tot twintig jaar groei laat zien. Vaak heb je snelle computers nodig, je moet continu meegaan, als er nu een trend is, is er morgen weer een andere trend. En die heeft bijna altijd te maken met meer inzichten, met hogere technologieniveaus. En daar zijn snellere en betere chips voor nodig. Een Taiwanese professor zei dan ook: ‘ASML is belangrijker dan Apple’. Wij kunnen aan Apple aangeven waar we over vijf jaar zijn, welke technologie er is, zodat ze daar met het ontwerp van hun nieuwste chip en hun applicaties rekening mee kunnen houden.”

Wat is het marktaandeel van ASML?

“Zo’n 80 procent. Er is eigenlijk nog maar één concurrent, het Japanse Nikon. Nikon heeft zwaar in z’n r&d gesneden. ASML

heeft ook in de crisis de r&d-uitgaven op peil gehouden, en toen zag je een enorme acceleratie van ons marktaandeel. Onze ontwikkelingssnelheid is ook veel hoger dan die van de Japanners. En daar rolt dan de EUV-machine uit, volgens professoren over de hele wereld de meest complexe machine die door de mensheid wordt gemaakt. Er waren nog wat probleempjes mee. Dat is met elke nieuwe technologie. Het is zó gecompliceerd, het heeft tijd nodig. Het is bijna Star Wars-achtige technologie, die alle randen van de natuurkunde opzoekt. Wij denken dat we het voor elkaar krijgen. Je moet door je technologische leercurve heen en daar hebben we een paar jaar voor nodig.”

Eerst verwachtte u dat de problemen eind 2011 opgelost zouden zijn.

“Hoeveel van die chips kun je per uur maken? Daar zit het probleem: de kracht van de lichtbron is onvoldoende om eind 2011 het productiviteitsniveau te halen dat we voor ogen hebben. Het wordt zes maanden later. Het komt er, het is bewezen, klanten hebben ook gezegd dat als we eenmaal op dat productiviteitsniveau komen dat we voor ogen hebben midden volgend jaar, dan kopen zij die machines.”

Maar wel weer een nieuwe tegenvaller, een half jaar later.

“We hebben in de zeven-, achtentwintig jaar dat ASML bestaat regelmatig een stapje terug moeten doen: het wordt iets later. Maar we kunnen zeker nog twee, drie jaar vooruit met de huidige technologie. Je zult een geleidelijke acceptatie van de EUV-technologie zien, wij denken dat dit rond 2014-2015 de technologie wordt waar de industrie zwaar op in gaat zetten. Nikon is in

